

Woord Vooraf

In tegenstelling tot de fundamentele analyse, waar vooral naar de waarde van een aandeel wordt gezocht, staat bij de technische analyse van aandelen de koers centraal. Wanneer we de koersen van een aandeel enkele dagen nauwkeurig opvolgen, vinden we vaak al relevante indicaties over de toekomstige evolutie van een aandeel. Een stijging van de koers betekent immers dat de beleggers bereid zijn meer te betalen voor een aandeel en dat de interesse voor het aandeel toeneemt. Een daling van de koers betekent dat de verkoopdruk zo groot is dat de verkopers bereid zijn minder te ontvangen.

De beurs is dus een markt met kopers en verkopers, waar de wetten van vraag en aanbod spelen. Wanneer een aandeel vandaag tegen een bepaalde koers noteert, betekent dit nog niet dat het aandeel fundamenteel echt zoveel waard is. De redenen waarom beleggers een aandeel tegen een bepaalde prijs willen kopen, zijn niet noodzakelijk gestoeld op fundamentele gegevens. In het beursgedrag spelen ook altijd psychologische factoren een rol. Soms zijn er periodes dat sommige aandelen of sommige sectors populair zijn en bijgevolg ook tegen een hogere waardering noteren dan in het verleden. Typisch de jongste jaren was de hoge vlucht van de internetaandelen die fundamenteel niet altijd te verklaren was. Ook paniekeffecten op de beurs zijn vaak niet fundamenteel te verklaren, maar zijn soms met technische analyse wel te analyseren. Overdreven dalingen, maar soms ook overdreven stijgingen luiden geregeld het eindpunt van de bestaande trend in.

Verder is er het beursgedrag van institutionele beleggers, die meestal een zwaar gewicht hebben op de beurs maar wiens acties moeilijk te voorspellen zijn. Wanneer een bedrijf of een holding een belang wil opbouwen in een aandeel, brengt het dit nieuws normaal zo laat mogelijk publiek naar buiten. Door aandelen technisch te analyseren, wordt soms wel duidelijk dat er bij een bepaald aandeel 'iets gaande is'. Zeker wanneer het aandeel bijvoorbeeld erg goed standhoudt in een zwakke beurs.

In technische analyse wordt dus onderzocht wat er op de beurs gebeurt en tracht men daaruit besluiten te trekken over de mogelijke verdere evolu-

tie. Hierbij vormt de grafiek het voornaamste werk-instrument. Een grafiek geeft visueel de stand van zaken weer. Door ervaring bij het analyseren van grafieken zullen beleggers meestal beter gewaagd zijn tegen de op dat moment heersende beurseuforie of neerslachtige stemming. Door de verschillende koerspatronen te onderzoeken, blijft de technische analist steeds op zijn hoede om mogelijke trendwijzigingen tijdig te herkennen.

Een langetermijngrafiek van een aandeel geeft bovendien vaak een goed idee van het 'karakter' van een aandeel. Door een blik op de evolutie van een aandeel over de jaren heen, wordt immers al snel duidelijk of het om een cyclisch aandeel gaat of eerder om een groeiaandeel.

Als we de grafieken van **Pfizer** en **Inco** bekijken over een periode van zowat 10 jaar, blijkt onmiddellijk dat het hier om twee erg verschillende aandelen gaat. Inco is een typisch cyclisch aandeel dat sterk mee evolueert met de economische activiteit. Bij een dergelijk aandeel houdt een bepaalde trend meestal slechts enkele jaren aan. Wie het aandeel eind 2000 al 10 jaar in bezit had, zou zelfs tegen een verlies aankijken. Wie echter dichtbij de bodems kocht en tijdig winst nam, kon ook bij Inco een mooie return realiseren. Bij een aandeel als Pfizer was het de jongste 10 jaar daarentegen minder lonend om geregeld te kopen en te verkopen. Het aandeel bleef immers steeds in een sterk opwaartse trend en de correcties boden nauwelijks een gelegenheid om op een lager niveau weer in te stappen.

Anderzijds heeft technische analyse ook haar zwakke kanten. Technische signalen geven een aanduiding, maar geen zekerheid. Er kunnen 'valse signalen' ontstaan, waardoor signalen verkeerd kunnen geïnterpreteerd worden. De grootste moeilijkheid van de technische analyse is wellicht dat signalen vaak pas achteraf goed herkenbaar zijn. Op het moment dat er een sterk koop- of verkoopsignaal gevormd wordt, is het dikwijls moeilijk dit als zodanig te herkennen. Naast de kennis van de verschillende mogelijke koerspa-

tronen en technische indicators is het daarom vooral noodzakelijk voldoende ervaring te kweken in het analyseren van deze signalen.

Maar het blijft noodzakelijk om bij de analyse van grafieken ook fundamentele gegevens in het achterhoofd te houden. De beste beleggingen gebeuren meestal wanneer men op basis van fundamentele analyse een selectie maakt, terwijl het tijdstip van handelen met de technische analyse bepaald wordt. Ook technische elementen zoals volatiliteit en liquiditeit kunnen een beleggingsbeslissing bepalen.

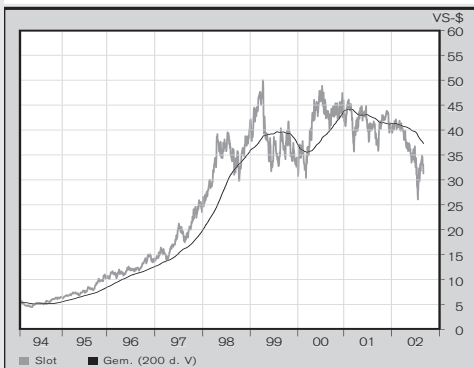
Technische analyse kan in verschillende soorten grafieken gebruikt worden om trends en trendwijzi-

gingen te herkennen. Technische analyse is niet enkel nuttig bij de analyse van aandelen, maar ook bijvoorbeeld bij de analyse van beursindexen, munten, grondstoffenprijzen en zelfs van economische indicators, zoals de inflatie, de rente enz... Het is zelfs zo dat technische analyse door grote financiële instellingen vooral gebruikt wordt om de evolutie van valuta te analyseren. Een 'fundamentele' analyse van de dollar is zeer moeilijk aangezien er duizenden elementen zijn die de waarde van de dollar kunnen beïnvloeden. Vele analisten grijpen daarom naar de technische analyse. Bij de studie van de koersbewegingen vindt men uiteindelijk de weerslag van deze duizenden factoren.

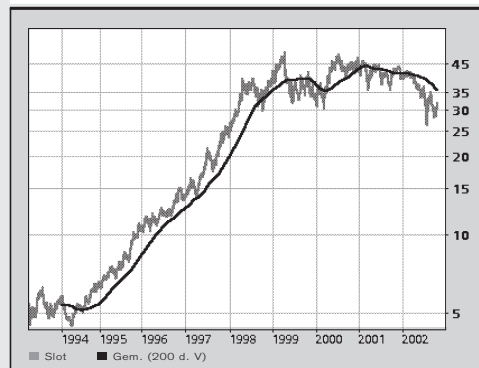
Gewone schaal of logaritmische schaal: Bij een **gewone schaalverdeling** worden de koersen op de verticale as weergegeven met telkens een even grote ruimte voor elke eenheid koerswijziging. Dit impliceert dat bijvoorbeeld een koersstijging van 10 naar 20 even groot weergegeven wordt als een koersstijging van 100 naar 110. Dit is geen correcte weergave aangezien het in het eerste geval om een koersstijging van 100% gaat en in het tweede geval slechts om een toename van 10%. Bij een grafiek met een **logaritmische schaal** wordt de ruimte daarentegen verdeeld op basis van de procentuele verschillen. Hierbij krijgt een stijging van 10 naar 20 dus dezelfde ruimte als een stijging van 100 naar 200. Dit geeft dus een correcter beeld van de koersschommelingen. Ter illustratie tonen we de grafieken van Pfizer en

Inco. Bij de grafiek van Pfizer valt vooral op dat de logaritmische schaal beter aantoont dat de trend tussen 1994 en 1996 even sterk opwaarts gericht was als in de periode 1997-1998. Bovendien wordt de correctie in 1999 hier wat gerelativeerd en blijkt hier duidelijker dat we sinds de forse stijging tijdelijk in een zijwaartse trend terecht gekomen zijn. Vooral bij koersgrafieken met grote verschillen tussen de hoogste en de laagste koersen is het gebruik van een logaritmische schaal dus aangewezen. Op de grafiek van Inco zijn de verschillen tussen een gewone schaal en een logaritmische schaal minder uitgesproken. Algemeen kunnen we stellen dat bij langetermijngrafieken het best een logaritmische schaal gehanteerd wordt.

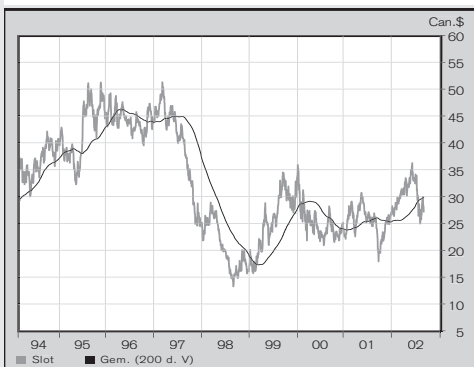
Pfizer (gewone schaal)

Pfizer (logaritmische schaal)

Inco (gewone schaal)

Inco (logaritmische schaal)

